

کتابخانه

آبونه شرایی : هر رايچون
سنه لکي (٤٠٠) التي ايلني
(٢٢٥) ، ممالك اجنييه ايچون
سنه لکي (٤٥٠) ، آلتی آيلني
(٢٥٠) غروشدر .

نسخه سی ٧,٥ غروشدر .
سنه لکي ٥٢ عدددر .

اداره خانه : باب عالی جاده سنده
رشید افندی خائنده

اخطارات
آبونه بدلی پشیندر .

مسلكه موافق آثار مع المنونيه
قبول اولنور . درج ایدلین
یازیر ااماده اولماز .

والله يهدي من يشاء الى صراط مستقيم

باش محرر
محمد ماکف

صاحب و مدر
اشرف ادیب

آدره من تبدیلنده ایریجه
• غروش کوندرملیدر .

مکتوبلرک امضاری واضح
واوقوناقلی اولسی وآبونه
صره نومروسنی محتوی
بولونسی لازمدر

ممالك اجنييه ايچون آبونه
اولانلرک آدرسلیرک
فرانسزجه یازلسی رجا اولنور .

پاره کوندرلدیکی زمان نهیه
دائر اولدینی بیلدیرلسی
رجا اولنور

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

بولشه ویک عهد لرندن :

اسلام حروفی بربنه لاتین حروفانی

تورکستان احوالی حقنده (عشق آباد) دن یکی قافاسیا غزته سنه یازیلان بر مکتوبده دینیورکه :

« بولشه ویکر هلاله قارشی ده قمرت نشر ایستکری زمان اورتهیه لاتین حروفاتی مسئله سنی چیقاردیلر ، عرب حروفاته یواش یواش هجومه باشلادیلر . بومسئله ده بولشه ویکر بر شیطانلی یاییورلر . اسلام وتورک دوشمانی اولان بر قاج حریف روس بولشه ویکری (برایدوکی) عرب حروفاتی حمایه ایدهرک میدان چیقاییور . بر قسم روسلر علم و فن ترقیسی نامنه لاتین حروفاتی تقدیم ایدهرک « فنی دلیلر کوستریورلر ! سیاسی داره ایسه مسلمان قومونسترلره عرب حروفاته قارشی جیدی بر هجوم و محاربه آجایی ، عرب حروفاتی طرفدارلینی عکس انقلابی کوسترمکی ، « چه قاه » ایله تدهیش ایتیمی قطعی صورتده امر ایدهر . کویا عرب حروفاته قارشی حرکتی ، روسلر طرفندن دهل ، « مسلمانلر » ک کندیلری طرفندن اولارق کوسترمه چالشیورلر . موسقوا بنده لری ده بوتون اجتهادلی ایله ولی النعمه لینه صداقت کوستریورلر . بر رومالی « کوله لر من صادق اولدقلری مدتیجه روما حاکمیتی ایدی اولاجقدر . » دیمش . « مسلمان قومونسترلر صادق اولدقجه موسقوا حاکمیتی ایدی اولاجقدر . » دیمکده پاسکوتسکی ، کوله نبرک و آندریفلرک حق واردر . »

حسرت نظریه لری آرقسنده کیزلرله قومانیلر

سینه ما ، تیارو کی بر طاقم اکلنجه یزلیک نصف الیلدن اول بتمه سی حقنده شهرامانلرک ویردیکی امر اوزرینه سینه ماجیلر ، تیارو جیلر ، بعض غزته جیلر اورته لنی رولویه ویردیلر . شهرامینی بر چوق اسباب صحیه درمیان ایتدیه ده کیمسه ناک دیکله دیک یوق . سفاهت اربابنک ذوقلری ، اکلنجه لری تحدید اولوندی دییه قیامتله قویپور . ایشی تا آنقریه قدر عکس ایتدیردیلر . بو خصوصده والی ایله شهرامینی آرمسندده اختلاف چیقارمایه ده موفقی اولدیلر . غالباً نهایت املارینه موفقی اوله جقلر . بو مناسبتله اقدام صاحبی جودت بک یازدینی بر مقاله ده دییورکه :

« بزم کی آقشامه ، صباحه بر ترمنه اوغرامسی احتمال داخلنده کورولن برملت بومرته اکلنجه لره جذب ایدیلر . . . او یونلری کچ وقتله قدرتمید ایتک هم صحتی ، هم یارمی ، هم فردانک استحصال قوتی ضعفه دوشورر . باری بو سینه مالرده بر اوکر ناک ، معنوی برترقی ، بر درس اولسه نه ایسه ! آرزو ایدرزکه سلانیکلی سینه ماجیلر بر آزده بوجته باقسونلر . یالکز مملکنک یازدینی صرف ایتدیرمکه قالماسونلر . »

طبیعت مقبضتی قهرله سرو انجکده در

بعد مادواژ دولته قادین مأمورلرک استخدام اولونماسی حکومتهجه تقرایتش اولدیفنی غزته لر یازیور . دواژ مدیرانندن بر ذات قادین مأموراستخدامنک طوغرو اولادیفنی اوزون اوزادی به اسباب موجب سیله ایضاح ایتدی . بو اسباب موجبیه ده غزته لر مفصلاً یازدیلر . کورولیورکه قادینی وظائف طبیعی سی خارجند ، ایشلره سوق ایدنلر آجی تجربه لر دن صوکره نهایت حقیقه بویون اکلکه مجبور اولمشلردر .

صیقیشدیریش بر سیفاره اولدینی حالده دولاشیرلر . بولنده ایسه ، بر قدح صو ایچمک ایچون بلکه بر غروشلری یوقدر .

یازیق که بو اجنبی مملکتلرندده تحصیل ایدن کوچوک بکری استانبول حدودلرندن دیشاری چیقمايان بعض کنجدرده تغاید ایتدی و بولنده طبق اولره بکزه دیلر . یالان پاکیش اوکر نکلری برایکی فرانسه جه کله بی مناسبتلی مناسبتسز قولاندقلری جهلر ایچنه ص قارق تمجید پیلاوی کبی متادیا تکرار لایان یوقوزمبولیت عصری بکارده آغابکری قدر اثر استمداد کوستردیلر . اساساً تقلید ایشندده بد طولان اولدیفنه ذره قدر شبهه یوقدر . بونی یکی یتیش استانبول چوققلری غایت ائی اثبات ایتدیلر . استانبول کنجکلکی هیچ بر اعتبار ایله تمثیل ایدمه جه اولان بو کوچوک بکارک اخلاق اجتماعیه نکل خلدار اولماسندده بویوک بر تأثیرلری واردر ، یکی یتیش قیزلری ، بولر ، تماسلریله زهرلیورلر ، آلداتیورلر و فحشه سوروکلیورلر . متعدد وقعه لره رشدینی اثبات ایتکه موفقی اولان استانبول کنجکلکی ، کندی نامنی کیرلر تن بوزویه لکلری هر فرصته تحقیر و تذلیل ایتلی و بولسلی ده زیاده انکشافنه محل برافادن وامکان ویرمه دن چوروتلی ، بو یابانی آغاجی قوروتمالی در . بونک ایچون ایسه ، هر طرفه ، کندیلرینه تصادف ایدیان هر پرده ، بوزویه لرله آلائی ایتک و کندیلرینی ماسقایه چوریمک کافی در .

بر آقشام بر قاج آرقاداشله بر پرده او طور یوردق ، دیگر بر رفیقز یاننده دیگر بر کنججه ماصه مزه کلدی . طایفادیغیز بوکنج یوقاریده صایدیغ شراطلی حائز تام مناسیله بر زویه ایدی . عادتاً برسوقاق فاحشه سی کبی قیرته قیرته یانمز یافلاشدی . اوزرنده بویا لکلری کورونن دوداقلرینی قیلداتدی . برقادین کبی سورمه لی کوزلرینی سوزدی . اوکنه دوغری اکیلدی ، الدیوه نی چیقاردی . الی اوزاندی و « ر » لری جانلانه رق :

— نوری ، تجارت دوقتوری ! دیدی . مشارالیه کندیسی بوسورتله تقدیمی اوزینه ، بستیون دقت ایتکه باشلادم . قارشیده بوتون بیلدکاریمه بکزه مهن ، بام باشقه بر انسان واردی . سورمه لی کوزلرینی اطرافه چورهرک متصل کولیوردی . بر آره لقی بکا دوندی :

— آم مونشر ! دیدی . کل مووه زموزبک ! . نه فنا بریر ، نه بر باد بر چالنی ، انسان بورایه کیردیکی زمان کندیسی بر آخوردده ظن ایدیور . بیلیم که بز تورلر نه وقت آدم اولاجغز ؟ نه کینمه سنی ، نه بیجه سنی ، نه ده اکلنمه سنی بیلیر . شوالهسلره باقیکنز ! اوروپاده بویله بریره تصادف ایتک امکانی یوقدر . پارول دونور « بویله در » .

تجارت دوقتوری نوری بک کیتدیکه حرارتلندی ، آچیلدی ، انکشاف ایتدی و صحنه ده اوینایان بر آقتور کبی ، اللری ایله ، کوزلری ایله ، حتی اوموزلری ایله اشارتله یلارق دیدی که :

— مع التأسف قادینلریمز که ارککلریمز کبی بر شیدن خبرلری یوق ! دون بوغاز ایچنده طانیدیم کبار بر عائلده « ته داسان » . دعوتلی ایدم . آمان یاری ! نه ایکره نج ، نه ایکره نج بر شی اولدی . بر سورو قبا آداملر صالونی دولدیرمشلردی . رفیقکم زوجیه سیله دانس ایتک ایچون عادتاً برلندن زیلا یورلدی . فقط قادین آوروپا کورمش ! هیچ بریسه دانس ایتده دی . یالکز بخله بر ایکی دغه دوندی او قدر ! . تأمین ایدهرم موشر ، انسان بو مملکتده کزرنک دوشونیور : « عجبا نویه کیدیم ؟ موقعله متناسب بر غازیو بولاییلیمیم ؟ ذهنمه هب بو اندیشه لر حاکم ! ممکن اولسه پارل دونور ، تکرار اوروپایه عودت ایدم بکم . »

ایشته مملکتیمزه مفید اولقی ایچون بیکارجه لیرا صرف ایدهرک آوروپایه کوندردیکن کنج تیپی !

بو کوچوک بک ایتدیلر ، عجبا ، علم و معرفتی ، ائی قادین آلی اویمک ، ائی ره و دانس یاقی وائی دانس ایتکمی ظن ایدیورلر ؟

امهر محمود

بر کون کله جک ، بک اوغلارنده اجنيلارله دانس ايدم جک قدر
شماريقلغی ايلاری کورتورن بهض تورک قادینارینک ناصیل بر فلاکت اجتماعیه به
باعث اولدقلری اکلایشيله جق ، بولمده منعی جهتنه کیديله جکدر .
الله ویرهده اوزمانه قدر بندان اجتماعینک تمللری چوکش اولماسون .

مشترک تحصیلک مؤسسه نیشیاری

بوسنه برآرده اوقومالرینه قرار ویریلن صنایع نفیسه مکتبی طالبه لردن
اوندرت باشلارنده برقیز ایلل ایی ارکک آرمسند جریان ایدن چیرکین حادثه بی
غزتلر نقل ایتدیلر : ارککله برلکده بر صنفده معلمک تقریرینی دیکلمکده
اولان برقیزک صاغنده وصولنده کی ایکی دلیقانی ایلل مناسبتمز برطاقم حرکتلرده
بولوندیغی معلم کورور . اخطار ایدر . بولکا رغماً طالبه خانله طایفه افندیلر
مناسبتمز لکلینه دوا ایدرلر . معلمک فنا حالده جانی صیقیلیر . درسدن جیقار
چیمماز مدیریت خیردار ایدر . مدیر بردن بره طلبه نک بولوندیغی اوطایه کیرر ،
وقمه نک حقیقته قناعت کتیرر . هر اوجنی ده طرد ایدر . بالکیز طالبه نک
بوسنرک عفو ایدیلرک تکرار قبولی حقنده تکلیفی اوزرینه کنج قیزک برهفته
صوکره مکتبه قبولی تقرر ایدر .

وقتیله اجنبی اشغالی زماننده مشترک تحصیلی وضع ایتدکلری زمان
بولمک محذورلرینی ایلری سورنلره « تحصیلده می مانع اولمق ایسته یورسکیز؟ »
دییه هجوم ایدیلش ، عادتا جبراً قیزلرله دلیقانلیر برآرمه کتیر یلمشدی .
عجبا بوقیل حادثلر طبیعتیه قارش یورومک ایسته بن افندیلری یوله
کتیرم جک می ، دیرسکیز؟ بز ، ضلالتک آلا بیلدیکنه تعمم و توسعه
باقیورزده هنوز هدایتدن اوزاق اولدیغمیزی ظن ایدیورز . مع مافیه
ایر کچ ، حق ، باطله غلبه چاله جقدر . زیرا بر هیئت اجتماعیه نک الی
نهایه باطل بریولده کیمسنه ، ضلالت اوزرنده دوام بقاسنه امکان یوقدر .

جامعه ، نمازه دعوت ایدنلری تحقیر و تزییف

استانبولدن قسطنطنیه به کیدن « فکری ناشر » نامنده بر ذات
وطن غزته سنه اوزون بر مکتوب کوندرمشددر . مکتوبک بر
فقر سنده دینلیورکه :

« دینی منادیلر . — بورایه کلدیکمک اوچنچی کونی ایدی . سوقاغه
ناظر اوطهمده صباحه قارش دریندن بر هایقیریش دویدم . بردن بره خلجان
وهیجانله یاتاغمدن فیرلادم . دیشاریده بر حادثه وقوع بولدیغی ظلیله متلاشیانه
نچرمه قرشدم ونفسمی بیله آلمایه رق اوسمی بر ده ایشتمک ایستدم .
فی الحقیقه بر آرز صوکره اویقوده قولالمرمه دولان عینی سس ، کیجه نک
سس سزلکنی وقارا کلغی بیرتدی ، دیکلدم . قبا ، سامه خراش بر ندا :

— ای جماعت ! قالک صباح نمازینه ، وقت کلدی جامعه . . .
دینک اساساتندن هر حالده غافل ، بلکه قره جاهل و دار ذهنیتلی بر
صوفته نک ، خلقی ارشاد و یقظه قالدیشمسی ، اللهک بر یوزنده وکیل کیینه
خلق طاعات و عباداته دعوت ایتمسی بکا غرابت و بغاغلرله دولو کوروندی .
دینده اجبار دکل ، اختیار و وجدان آراندیغی غالباً بویکدیشله کچ
وکوج آکلایه جیز .

اوله ظن ایدیورم که بویله بر حرکتیه میدان ویرمک محیطی غیر شعور عد
واستخفاف ایتک دیمکدر . دینی وظیفه لرینی ایفا ایدنلرک هر حالده کیجه قوشلری
کی ، سوقاق سوقاق ، محله محله دولاشان بویجه بر تقانلرک تلقینات و ارشادانه
قطعیاً احتیاجلری یوقدر . ایشته بوشهرده ده ایلک کونده شاهد اولدیم ایکنجی
تضاد نمونه سیده بودر . »

مؤمنلری نمازه ، جامعه دعوت ایدن محترم ذواتی « غافل ، قره
جاهل ، دار ذهنیتلی صوفته ، کیجه قوشی ، چیغیر تقان ، دییه تحقیر
وتزییف ایتک تربیه ایلل ، آداب معاشرت ایلل قابل تألیف میدر ؟ صباح
نمازی وقتی کلنجه تورکیانک بوتون افکلرندن ، کویارینه وارنجه به قدر
آناطولونک هر کوشه سندن کی مناره لردن (حی علی الصلوة ، حی علی الفلاح)
سسملری آفاقه یوکسه لیور . مکتوب صاحبی مسلمانلرک صباح نمازینه
ناصیل دعوت ایدیلدکلرینی هیچ می ایشیتمه مش که خالق طاعات و عبادته
دعوتی غرابت و فجاعت تلقی ایدیور ؟ اصل غرابت و فجاعت اونددر که
بویله آداملر مسلمان محیطلری ایچنه صوقوله رق مؤمنلری تحقیر و تزییف
جرا تکی کندیلارنده بولیورلر ! خالق جامعه دعوت ایتک اجبار میدر ؟
هانی ، مکتوب صاحبنه قالسه ، مسلمان خالق طاعات و عباداته دعوت
ایدنلرده منع اولوناجق ، بلکه ده مجرم عد ایدیلر جکدر ! بونه کستاخلق !
مکتوب صاحبی مسلمانلرک عبادتارندن ، عبادته طرز دعوتلرندن
نه ایسته یور ؟ کندیسنک ایسته دیک کی نشر و دعوتده بولونمق حق اولیورده
بره مؤمنک مسلمانلری طاعات و عباداته دعوت حق یوقیدر ؟ خرسیتیانلرک
کلیسالره ، یهودیلرک حاورالره دعوتلری قبا و سامه خراش اولمایورده
مسلمانلرک ، کندی مملکتلرنده ، طرز دعوتی می قبا و سامه خراش
اولیور ؟ صاحب مکتوب ، مسلمانلرک هیچ اولمازسه یهودیلر قدر اولسون ،
عبادته دعوت حقاری اولدیغی قبول یویورسه لر . . . زواللی مسلمانلر ،
کندی دیارلرنده ، کندی هیئت اجتماعیه لرینه منسوب کورونلر طرفندن
تحقیر اولنیورلر ! بو ، نه غریب جلوه شوندر ! . . .

دین اسلامک اهلاننده بحث ایدنلر مجرم می ؟

وطن فزته سنک صالی کونکی نسخته سنده باش مقاله نک نهایتلرنده
بر فقره نظر دقتمزی جلب ایتدی . وطن دش محوری دیورکه :
« . . . دینک صرف اعتقاداتله ، دولک خلقک احتیاجلرینه طائد مصالح
ایلل مشغول اولمی علمنده بولونان آدم ، قانونی برجرم ایشلمش دیمکدر . »
بزم بویله بر ماده قانونیه دن خبرمن یوقدر . وهیچ بر اسلام حکومتنک
بویله بر ماده قانونیه وضع ایدم جکی ده خاطره کیز . چونکه بو ، آچیقندن
آچینه احکام شرعیه دن بحث ایدنی مجرم عد ایتک دیمکدر . مسلمانلق
بالکیز اعتقاد ایدن عبارت دکلدر . قرآن کریمده بر جوق احکام جلیله ده
واردر . صرف اعتقاد ایدن عبارت اولان دین ، خرسیتیه مقدر .
وطن باش محوری مسلمانلغی ده احکامدن تجرید ایدرک خرسیتیه انلق